

Can Vilaró

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Avinguda de l'Onze de Setembre, 61. 08170 - Montornès del Vallès

Coordenades:

Latitud: 41.54613
Longitud: 2.27202
UTM Est (X): 439284
UTM Nord (Y): 4599641

Classificació

Número de fitxa 08136-33
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Gòtic Modern Barroc Contemporani Historicista Popular
Segle XV-XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Restaurada diverses vegades
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, PGO 14/01/1993 i 4/4/2013
Número inventari ACCN 29189
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 006A09100
Autoria de la fitxa KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón. / Ajuntament de Montornès del Vallès
Data de registre de la fitxa: dt., 15/03/2005 - 01:00

Descripció

Gran edifici civil amb la disposició clàssica de planta quadrada de 20 x 20 m, planta baixa amb celler a la part nord, planta noble amb capella inclosa i golfes. La casa és molt antiga, però la configuració actual data de la reforma de finals del segle XVIII. Posteriorment s'hi van anar afegint els cossos laterals. El conjunt és una construcció en forma de "u" amb un magnífic pati central, l'antiga era. L'edifici antic i principal, amb coberta a quatre vents, presenta una façana amb un clar eix central de composició i dos laterals que són visibles a les plantes primera i segona. La porta forana està emmarcada amb grans carreus que mostren que en origen havia estat d'arc de punt rodó amb dovelles. Amb el temps, l'arc de la porta va esdevenir escarser perquè just a sobre s'hi va construir un gran balcó amb barana de brèndoles de ferro i una coberta d'arc pla. La llinda d'aquest balcó presenta la inscripció "LLOGARI ARGILA 1783". A la planta superior hi ha una altra finestra d'arc pla, flanquejada per altres dues de més petites que formen el coronament dels eixos de composició lateral. A l'altura de la primera planta, les finestres que emfasitzen els eixos laterals estan cobertes amb arcs conopials amb traceria calada d'elements vegetals. Remata la façana un curiós campanar de traçat curvilini amb dues obertures, una a sobre de l'altra. El rellotge que fa anar les campanes data de 1904 i va ser muntat per Tomàs Colomer del Portal de l'Àngel. Avui encara funciona. Les golfes conserven l'embigat original de fusta, instal·lat l'any 1783. Annexes a la masia, s'hi troba una ala esquerra, d'estil colonial, i una ala dreta d'estil neogòtic, amb els finestrals característics respectius. Aquesta darrera compta amb un pati interior de planta quadrada i perímetre cobert, una mena de claustre amb una font al mig. Hi ha una altra font, la de Sant Antoni, al pati de l'era, que oferia i ofereix al mas, encara avui, aigua corrent provinent d'una mina.

Història

Hi ha documents del segle XV que donen fe de l'existència de la casa. Prova també que és molt antiga, el fet que a l'interior hi ha un arc d'estil àrab. Des de temps molt remots, era una masia de l'heretat dels Vilaró, una família benestant amb propietats, masos i cases, a Barcelona, Granollers, Montornès i Mollet, principalment. Una pubilla de la nissaga, Paula Vilaró Font, va contraure matrimoni amb Llogari d'Argila de Quadras que va ser qui va emprendre la reforma de la casa, acabada l'any 1783. Des d'aleshores, can Vilaró ha estat regentada per la família Argila. La finca, una de les més grans i riques del marge esquerre del riu Mogent, havia tingut 200 hectàrees. La producció agrícola, de regadiu i de secà, es combinava amb l'activitat ramadera. Havia estat una reconeguda hisenda fragmentada en diverses masoveries. El rellotge del campanar va ser col·locat amb l'objectiu de marcar els torns del canvi de reg entre els arrendataris. Si bé la masia sempre havia estat residència d'estiu, a partir dels anys 30 del segle XX els propietaris van optar per viure-hi permanentment, de manera que quan va esclatar la Guerra Civil, els Argila eren els únics terratinents del terme que residien a Montornès.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de de Montornès del Vallès. ANDRES, R.M. (1983) "Manso Vilaró" Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Fitxes mecanografiades. BELTRAN I ALCALDE, Xavier (1985) Conèixer Montornès. Granollers: Ajuntament de Montornès del Vallès. IPAC (2005) Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Fitxes mecanografiades.

